

OPBOUW VAN DE SPELDOOS

Leren omgaan met gevoelens speelt een belangrijke rol bij het welbevinden van kinderen en het op een positieve manier omgaan met anderen. Een kind dat leert omgaan met zijn gevoelens en die van anderen, leert eerst gevoelens herkennen. Vooral jonge kinderen verwarren gevoelens van bijvoorbeeld teleurstelling, boosheid en verdriet nog wel eens met elkaar.

In **Het spel vol gevoelens** zijn **6 verschillende spellen** opgenomen die stap voor stap werken rond gevoelens bij jonge kinderen. De kinderen vertrekken kort bij zichzelf, leren gevoelens herkennen om er dan over te praten.

*Hallo!
Wij zijn de Babbelaars.
En wie ben jij?*

SPEL 1 EN 2

gaan dieper in op het leren kennen van de Babbelaars en van elkaar. Als kinderen elkaar beter kennen, stimuleer je hun empathisch vermogen en schep je een veilige context om te spelen, te leren, samen te leven.

*Zo voel ik mij vandaag.
Hoe voel jij je?*

SPEL 2 EN 3

leggen de focus op het leren herkennen en benoemen van gevoelens. Als je de spellen speelt met jonge kinderen, beperk je je best tot het aanbrengen van de basisgevoelens bang, boos, blij en verdrietig. Bij oudere kinderen kun je de uitbreidingsset op de basisgevoelens gebruiken.

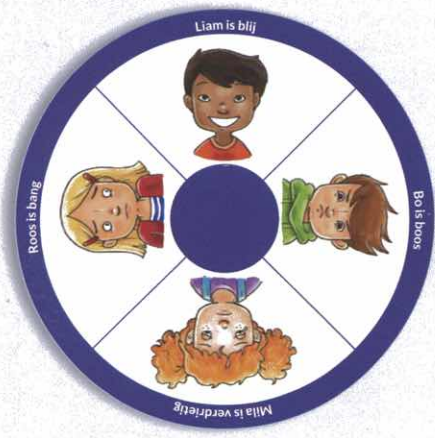

*Ik leer praten
over gevoelens.*

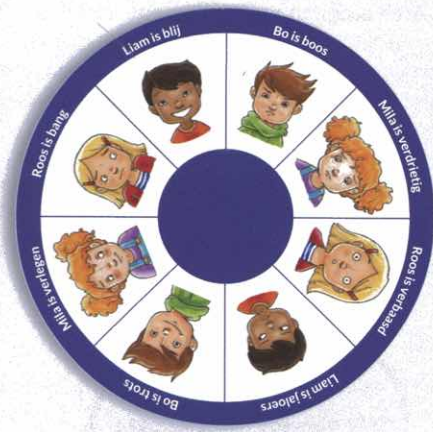
SPEL 4 EN 5

zoomen dieper in op de relatie tussen context, gebeurtenissen en gevoelens. De kinderen gaan met de Babbelaars aan de slag door bijvoorbeeld een situatie op de kijkplaten na te spelen met de popjes.

SPELMATERIALEN

Draaischijf Basisgevoelens

Draaischijf uitbreiding van de Basisgevoelens

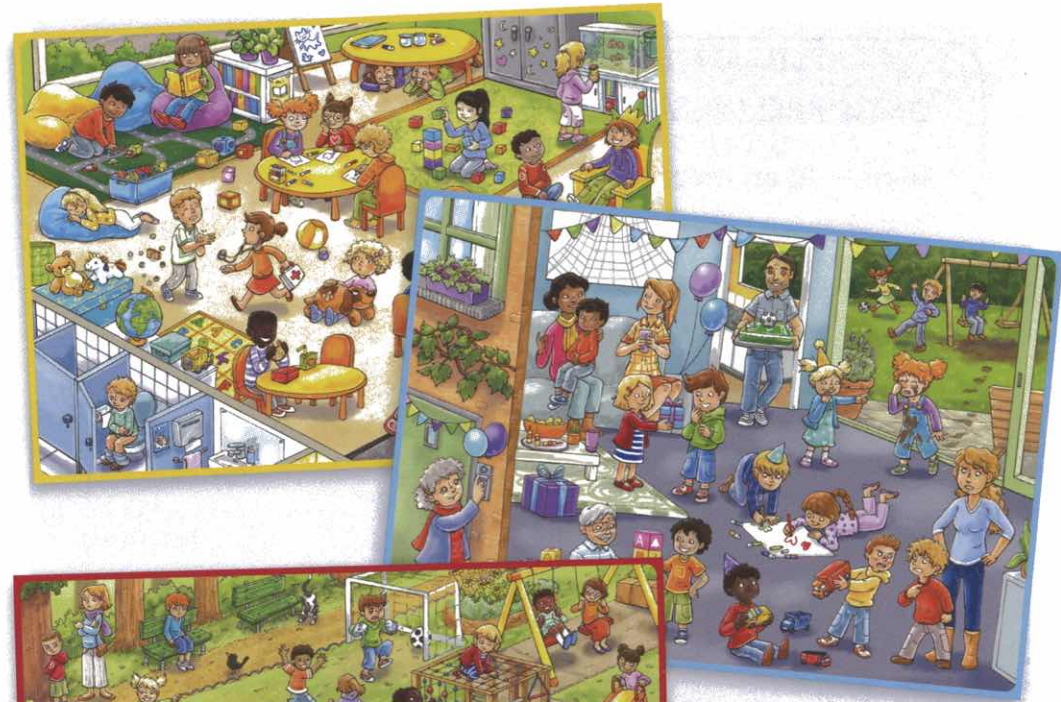
4 x 4 paspoortkaartjes van de babbelaars

50 situatiekaarten 10 per kijkplaat

8 popjes

5 kijkplaten

ONTWIKKELINGSDOELEN

Mens – Ik en mezelf

De kinderen ...

- 1.1. kunnen bij zichzelf onderkennen wanneer zij bang, blij, boos of verdrietig zijn en kunnen dit op een eenvoudige wijze uitdrukken.
- 1.2. kunnen in een eenvoudige taal een recent gebeurde situatie waarbij zij betrokken waren in dialoog met een volwassene, beschrijven en vertellen hoe ze zich daarbij voelen.

Mens – Ik en de anderen

De kinderen ...

- 1.4. kunnen in concrete situaties verschillende manieren van omgaan met elkaar herkennen en erover praten.
- 1.5. kunnen bij anderen gevoelens van bang, boos en verdrietig herkennen en kunnen meeleven in dit gevoel.
- 1.6. weten dat mensen eenzelfde situatie op een verschillende wijze kunnen ervaren en er verschillend op kunnen reageren.

Ik en de anderen: in groep

De kinderen ...

- 1.9. kennen en begrijpen omgangsvormen, leefregels en afspraken die van belang zijn voor het samenleven in een groep.
- 1.11. kunnen bij een activiteit of een spel in een kleine groep, controleren of de anderen zich aan de regels houden.

HALLO! WIJ ZIJN DE BABELLAARS. EN WIE BEN JIJ?

Als je het spel voor het eerst speelt met de kinderen, neem dan even de tijd om de Babbelaars voor te stellen. Maak hiervoor gebruik van de popjes en de paspoortkaartjes van de Babbelaars.

Spel 1 en 2 kunnen op elk moment gespeeld worden, maar tijdens kennismakingsmomenten bij het begin van het schooljaar of bij aanvang van een therapie geeft het structuur aan dit moment.

*Wij zijn
de Babbelaars.*

SPEL 1

Doelstelling	De kinderen leren de Babbelaars kennen opdat ze zich tijdens het spel makkelijker kunnen inleven.
Materiaal	Paspoortkaartjes en popjes
Opstelling	In de kring Oudste kinderen kunnen nadien in kleine groepjes het spel opnieuw spelen.
Spelverloop	Stel elke babbelaar kort voor aan de hand van de paspoortjes en de popjes (zie pagina 9 en 10). Laat de popjes aan het woord, toon en beschrijf daarbij de bijhorende kaartjes: <ul style="list-style-type: none">• Dit is mijn familie ...• Ik hou van ...• Ik droom ervan om ...• Ik ben goed in ...

Verdeel nadien de popjes onder de kinderen en geef ze de bijhorende paspoortkaartjes. Nu is het hun beurt om de Babbelaars aan de klas voor te stellen. Tenslotte kun je afsluiten door een aantal kinderen zichzelf te laten voorstellen op dezelfde manier.

Doelstelling	De kinderen leren zichzelf en hun vriendjes beter kennen, ze vertellen over zichzelf en luisteren naar de anderen op basis van de paspoortkaartjes.
Materiaal	Paspoortkaartjes
Opstelling	In de kring
Spelverloop	Leg de paspoortkaartjes van de Babbelaars door elkaar in het midden van de kring.

Laat elk kind één kaartje kiezen. Laat enkele kinderen in groep vertellen waarom ze het kaartje hebben gekozen of laat de kinderen dat vertellen tegen het vriendje dat naast hen zit.

Variante:

elke kleuter kiest één kaart op basis van jouw vraag. (Op) welk kaartje ...

- staat iets wat je (niet) leuk vindt?
- staat iets waar jij van droomt?
- staat iets waar jij goed in bent?
- ...

Laat ook nu enkele kinderen kort over hun keuze vertellen.

Tip: Laat de kinderen hun eigen paspoort tekenen van hun familie, wat ze graag doen, waar ze van dromen, waar ze goed in zijn.

DE BABELLAARS

De Babbelaars zijn vier kinderen die samen in de klas zitten: Liam, Bo, Roos en Milan. Onderstaande beschrijvingen geven je wat meer context bij de paspoortkaartjes. Het staat je uiteraard vrij om deze naar gelang de situatie aan te passen.

Liam

Liam is van Indonesische afkomst, hij woont samen met zijn ouders net buiten de stad. Zijn vader heeft een eigen IT bedrijf, zijn moeder werkt halftijds als telefoniste. Liam heeft nog een broer en een zus. Hij spreekt 3 talen: Nederlands, Engels en Indonesisch. Hij houdt van computerspelletjes. Als het te druk wordt, zoekt hij vaak ergens een rustig plekje op. Zijn beste vriend is Bo.

Paspoortkaartjes

Liam en zijn familie

Liam houdt van gamen op een rustig plekje

Liam droomt ervan om piloot te worden

Liam is goed in het bouwen van huizen

Bo

Bo woont samen met zijn mama in een appartement in de stad. In het weekend gaat hij op bezoek bij zijn papa. Papa woont buiten de stad samen met zijn plasmama en haar twee zoontjes. Bo houdt van voetballen. Elk weekend gaat hij voetballen met zijn papa en plusbroertjes. Soms maken ze lange boswandelingen. Dan gaat hij op zoek naar mooie stenen voor zijn verzameling. De beste vriend van Bo is Liam. Bo is graag in alles de eerste en houdt al helemaal niet van verliezen

Paspoortkaartjes

Bo en zijn familie

Bo houdt van boswandelingen

Bo droomt ervan om profvoetballer te worden

Bo is goed in kampen bouwen

Roos

Roos woont samen met haar mama en papa buiten de stad. Haar ouders hebben een drukke baan en weinig tijd. Gelukkig is er oma waarmee ze knutselgekke dingen doet en die haar elke avond de meest fantastische verhalen voorleest, ...

Paspoortkaartjes

Roos en haar familie

Roos houdt van verhalen

Roos droomt ervan om juf te worden

Roos is goed in hinkelen

Mila

Mila woont samen met haar papa in een loft in een oude fabriek. Haar mama stierf toen ze 2 jaar was. In de fabriek wonen nog gezinnen met kinderen waaronder haar beste vriendin Kato. Haar papa is kunstenaar, meestal zit hij in zijn atelier te werken. Mila houdt van de geur van verf...

Paspoortkaartjes

Mila en haar familie

Mila houdt van schilderen

Mila droomt ervan om bovenop een regenboog te zitten

Mila is goed in het zwembad

ZO VOEL IK MIJ VANDAAG. HOE VOEL JIJ JE?

SPEL 3

Ik toon een gevoel

Doelstelling

De kinderen leren de verschillende gevoelens kennen
De kinderen kunnen gevoelens uitbeelden.

Materiaal

Jongste kinderen: draaischijf basisgevoelens bang, boos, blij, verdrietig
Oudste kinderen: draaischijf met uitbreiding van de basisgevoelens

Opstelling

Klassikaal of in kleine groepjes
Begeleider - kind

Spelverloop

Eén kleuter of de begeleider draait aan de draaischijf.
De andere kinderen beelden het gevoel uit.

SPEL 4

Ik zie, ik zie wat jij voelt

Doelstelling

De kinderen leren bij zichzelf gevoelens herkennen.
De kinderen kunnen bij anderen gevoelens herkennen en kunnen meeleven met dit gevoel.

Materiaal

Situatiekaartjes: maak een willekeurige of meer gerichte selectie uit de verschillende situatiekaartjes. Hou hierbij rekening met de leeftijd van de kinderen. Voorzie per kind maximum 4 kaartjes.

Jongste kinderen: draaischijf basisgevoelens
Oudste kinderen: draaischijf met uitbreiding van basisgevoelens

Opstelling

Klassikaal of de oudste kinderen in kleine groepjes (max. 4)
Begeleider - kind

Spelverloop

Leg de draaischijf en de situatiekaartjes op een stapel in het midden.
Elk kind neemt één kaartje.
Draai aan de schijf. Welk gevoel zien de kinderen?
Past het kaartje in hun hand bij dit gevoel? Indien ja, laat hen dan kort vertellen wat ze op het kaartje zien en waarom het gevoel erbij past.

IK LEER PRATEN OVER GEVOELENS

5 kijkplaten die aansluiten bij de leefwereld van de kinderen

De kijkplaten geven je als begeleider de kans om heel gericht te kiezen en te focussen. Niet alleen wat de gevoelens betreft, maar ook de thematiek. Hieronder vind je per kijkplaat een aantal situaties waarbij je deze kijkplaat gericht kunt inzetten individueel, in kleine groep of klassikaal en vanuit de spellen hieronder beschreven.

Kijkplaat 1: Soms zijn ook de Babbelaars en hun vrienden bang, boos, blij of verdrietig

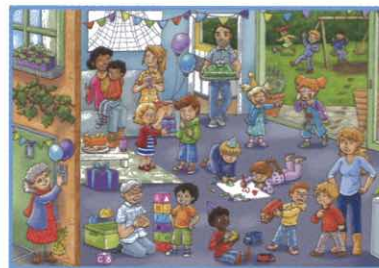
Deze kijkplaat zoomt in op de basisgevoelens en is uitermate geschikt om verder te verkennen met de jongste kinderen. Het spel van de kleuter vormt het uitgangspunt van de kijkplaat. Op die manier kunnen kinderen de basisgevoelens bij anderen leren herkennen en staan ze stil bij hoe zij zich zouden voelen.

Kijkplaat 2: De babbelaars op school

Met deze kijkplaat kun je het dagelijks leven in de klas bespreekbaar maken. Dit kan bijvoorbeeld bij het begin van het schooljaar om over de eigen manier van werken te praten, afspraken te maken, ... Maar ook om in gesprek te gaan met kinderen die het net iets moeilijker hebben op school of moeilijk afscheid kunnen nemen. Ga samen met hen op zoek naar de momenten en activiteiten die ze leuk vinden, waar ze verdrietig of boos van worden. Het bespreekbaar maken hiervan is vaak het begin van de oplossing!

Kijkplaat 3: Bij de Babbelaars thuis

Nast de schoolomgeving is de thuiscontext een belangrijke omgeving voor kinderen. De school- en thuiscontext zijn geen van elkaar losstaande omgevingen, beide hebben een impact op het welbevinden en gevoelsleven van een kind. Deze kijkplaat kun je gericht inzetten om kinderen te laten vertellen over hoe ze thuis de dingen doen, wat hen blij of verdrietig maakt.

Kijkplaat 4: De Babbelaars op stap

Gaandeweg breidt de wereld van de kinderen zich uit en gaan ze hierin op ontdekking. Soms brengt deze wereld hen wel eens in de war. Deze kijkplaat biedt handvaten om verschillende contexten waarin kinderen terechtkomen te bespreken: hoe gedragen ze zich? Hoe voelen ze zich? Wat als ze mama kwijt zijn? Wat als ze een ijsje willen maar geen krijgen?...

Kijkplaat 5: Dromen met de Babbelaars

Kinderen hebben vaak een rijke fantasiewereld. Het stimuleren van verbeelding heeft een invloed op de manier waarop kinderen met hun eigen gevoelens leren omgaan en de ontwikkeling van hun empathisch vermogen enerzijds. Anderzijds leidt de fantasiewereld vaak tot uiteenlopende gevoelens van bang zijn, trots zijn, blij zijn, ...

ZO VOEL IK MIJ VANDAAG? HOE VOEL JIJ JE?

SPEL 5

*Ik weet waarom
jij je zo voelt.*

- Doelstelling** De kinderen kunnen in concrete situaties verschillende manieren van omgaan met elkaar herkennen en erover praten.
De kinderen kunnen bij anderen gevoelens herkennen en beschrijven.
- Materiaal** Kijkplaat naar keuze en bijhorende situatiekaarten
Spelvariant: draaischijf en popjes
- Opstelling** 2 tot 4 kinderen
Begeleider - kind
- Spelverloop** Leg de kijkplaat in het midden.
Geef elk kind een situatiekaartje die bij de kijkplaat hoort.
Ze tonen dit kaartje niet aan de anderen. Elk kind vertelt op zijn beurt wat er op het kaartje staat en hoe dit kind zich zou voelen.
De andere kinderen gaan op de kijkplaat op zoek naar de beschreven situatie.
- Spelvariant** Leg de kijkplaat in het midden. Laat de kinderen vertellen wat ze op de kijkplaat zien. Verdeel de popjes onder de kinderen. Een kind of de spelbegeleider draait aan de draaischijf. Welke babbelaar voelt zich ...? Het kind met het vingerpoppje dat overeenkomt met het gevoel op de kijkplaat, vertelt waarom deze babbelaar zich zo voelt en wat er gebeurd is. Hoe zou het kind zich voelen mocht het in de plaats van de Babbelaar zijn?

SPEL 6

*Fantaseren
over gevoelens*

- Doelstelling** de kinderen leren dat mensen eenzelfde situatie op een verschillende wijze kunnen ervaren en er verschillend op kunnen reageren.
- Materiaal** Kijkplaat
Popjes
- Opstelling** 2 tot 4 kinderen
Begeleider - kind
- Spelverloop** Leg de kijkplaat in het midden. Laat de kinderen vertellen wat ze op de kijkplaat zien.
- Elk kind kiest een vingerpoppje van de Babbelaars. Ze spelen de situatie na op de kijkplaat. Als begeleider heb je bij dit spel de kans om op een specifieke situatie in te spelen en bespreekbaar te maken. Bijvoorbeeld een kind dat vaak alleen staat, een kind dat vaak boos wordt, een kind dat 's morgens moeilijk afscheid kan nemen, ... Maar vooral: hoe zou de Babbelaar anders kunnen reageren? Hoe zou jij reageren? Hoe zou de Babbelaar zich voelen? Hoe zou jij je voelen?